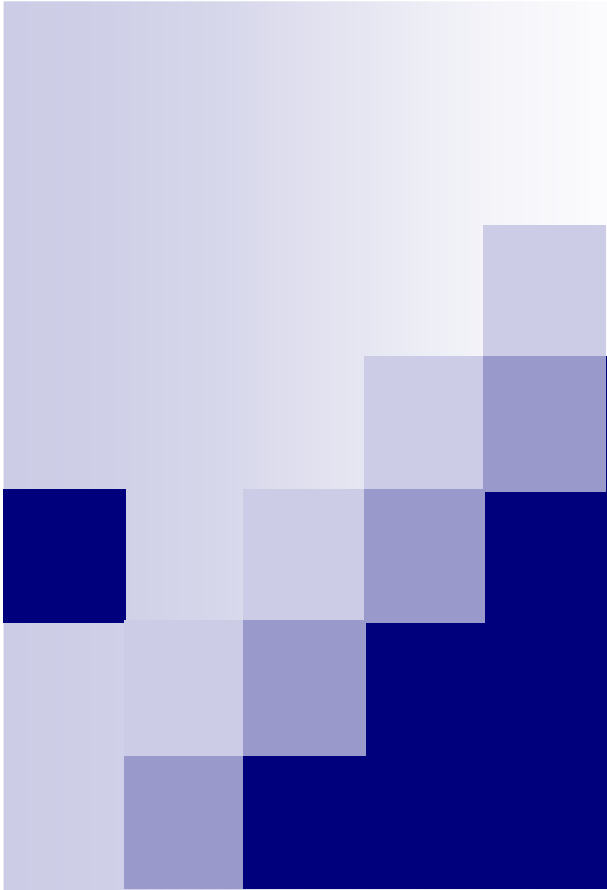

Osnovne odrednice *dobre* nastave Tehničke kulture

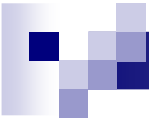
... Ili kako najmanje pogriješiti u nastavi ...

Damir Purković
Odsjek za politehniku, FF Rijeka
damir@ffri.hr

Nastavna zbilja?

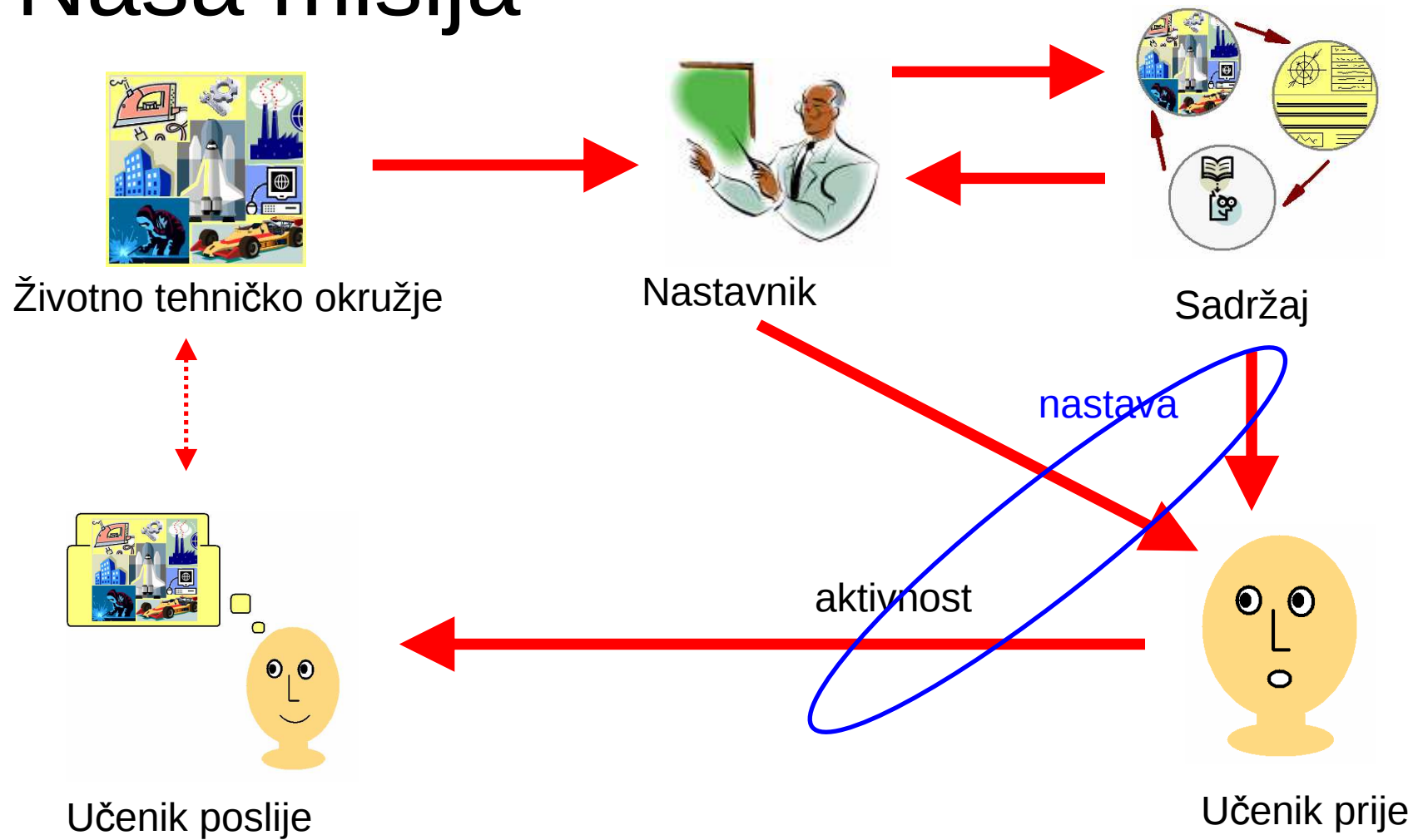
- NEMA ZADOVOLJAVAJUĆIH ISHODA!
- NE POSTOJI JEDINSTVENA KLAS. METODA!
- NE POSTOJE NAJBOLJE METODE!
- NEMA ČAROBNOG ŠTAPIĆA!
- NEMA JEDINSTVENOG ZNANSTVENOG PRISTUPA!
- NEMA UNIVERZALNOG OBRAZOVNOG SUSTAVA!
- VIŠE OD 75% FRONTALNE NASTAVE!

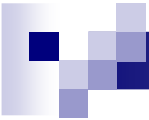

Što postoji?

- POSTOJE RAZLIČITE TEORIJE !
 - POSTOJE RAZLIČITE METODE!
 - POSTOJE DOBAR ILI LOŠ IZBOR METODA!
 - **POSTOJE DOSEZI ISPOD KOJIH SE NE SMIJE !**
 - **POSTOJI DOBRA PRAKSA I ZNANSTVENI DOSEZI!**
 - **POSTOJI NASTAVNIK “KOJI ČUJE I UČI”!**
 - **POSTOJI ŽIVOTNO OKRUŽJE I OČEKIVANJA!**
-
- **POSTOJE DJECA – LJUDI (UČENICI)!**

Naša misija

Što trebamo znati?

- Mi djecu ne učimo! ... djeca uče sama, a mi im osiguravamo primjerene uvjete i poučavamo ih...
- Mi djecu ne odgajamo! ... odgoj je ustvari samoodgoj, a produkt je životnog okružja..

(ako je ono pozitivno, poticajno, moralno i humano onda postoji velika vjerojatnost da će, u odgojnom smislu, iznjedriti takvu osobu)

Neke stvari koje znamo ... *ali*?

- Naš cilj je primarno odgoj i kultura učenika;
- Ne očekujmo od djece da znaju ono što mi ne znamo;
- Ono čemu djecu poučavamo nije najvažnija stvar na svijetu;
- Nije sramota ne znati, sramota je ne pitati i ne naučiti;
- Ono što poučavamo moramo dobro poznavati ili naučiti, a ono što ne naučimo nemojmo niti poučavati ...;
- Nastava mora biti korisna, produktivna i napredna, u osnovi ne smije biti štetna;
- Udžbenik nije katekizam, ne držimo ga se kao “pijan plotu”;
- Vaše **kompetencije i profesionalnost** su Vaš “zaštitni znak”.

Kakva nastava?

- Kvalitetna nastava – *svakako, ali...*
 - nije pojam kojeg se može jednoznačno definirati već sustav– više **produkt specifičnog okružja za nastavu i učenje** nego aktivnosti nastavnika;
 - za kvalitetnu nastavu potrebni su: **volja i trud učenika, poticajno socijalno okružje, mogućnosti za učiti i naučiti**, dobro izvedena nastava - **dobra nastava (dobra praksa)...**

... a ne TQM koji je “sam sebi svrha” !!!

Kakva nastava?

■ Uspješna nastava – *naravno, ali...*

- današnja nastava usmjerena je na rezultat učenja – *learning-dependent pedagogy* - (najčešće samo na kognitivnu sferu);
- bitna je učinkovitost (*efikasna nastava*) – što prije u što kraćem vremenu i uz što manje resursa postići rezultat (ostvariti zadatke – ishode učenja);
- *Zamke*: metode su često neprihvatljive, ishodi “krhki”, a krajnji rezultat (*učenik*) *devijantan* “*produkt*”.
- **nije svako dobro poučavanje uspješno niti je svaka uspješna nastava *dobra***;

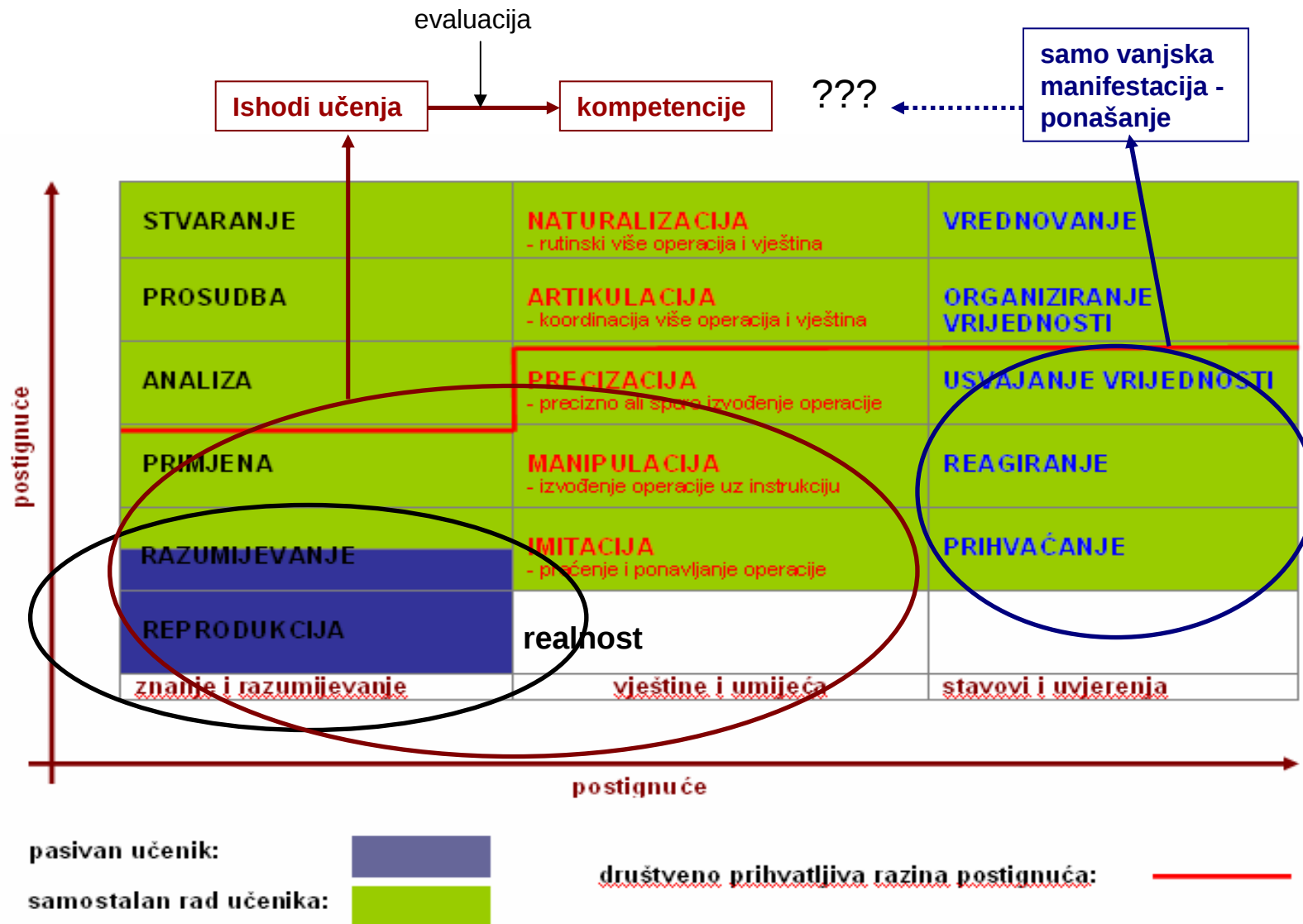

Kakva nastava?

■ **Dobra nastava** (dobra praksa) – **poželjno**.

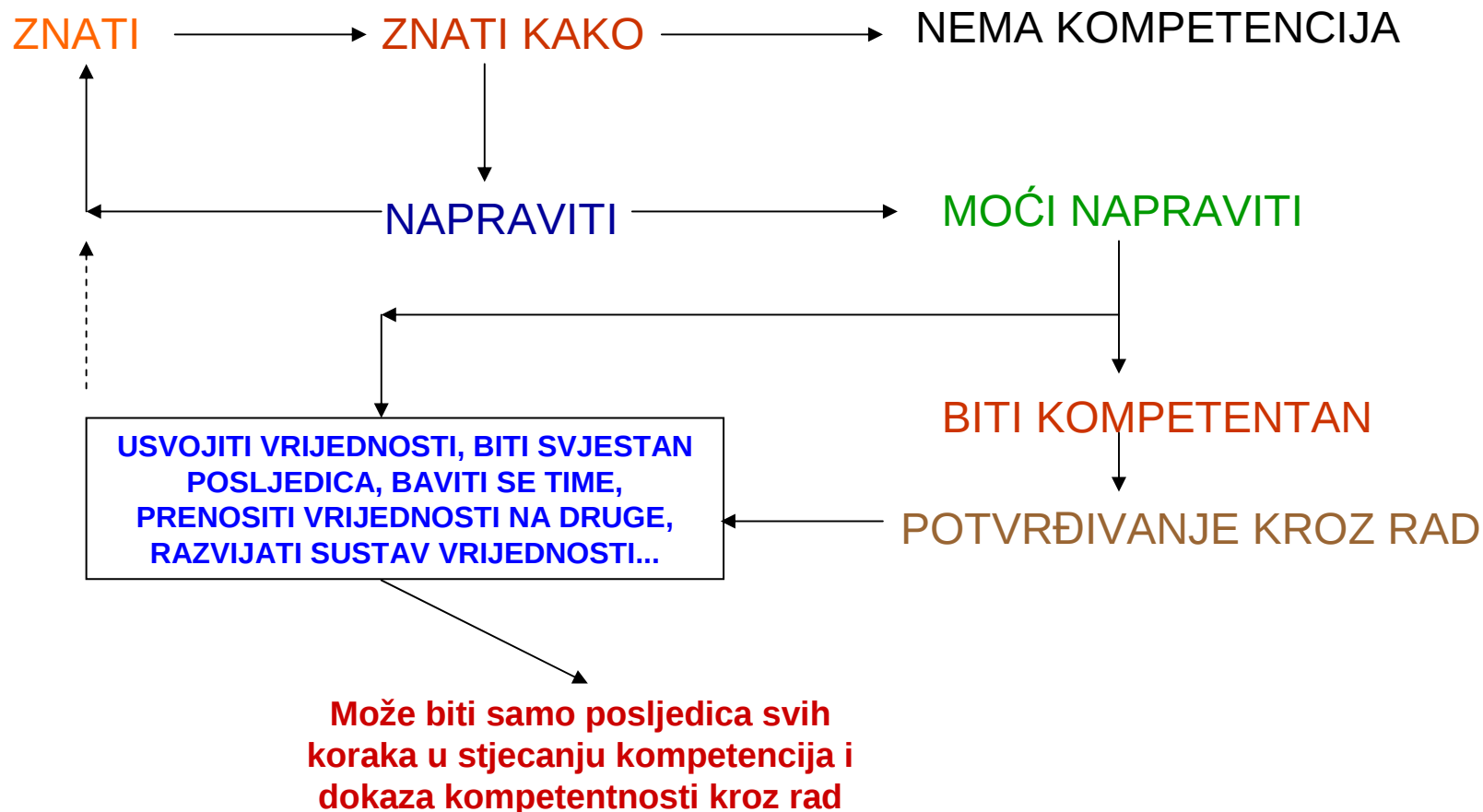
- jer je nastava usmjerena na učenika – *learner-sensitive pedagogy* – učenik se promatra kao cjelovita osoba (*škola je život*);
- zadovoljavajuća mješavina unutarnjih (*kako je učenik doživio nastavu*) i vanjskih (*kako je manifestirao postignuće*) kriterija za logičke, psihološke i moralne aktivnosti učenja.
- jer istraživanja pokazuju: **dobro pripremljen nastavnik**
= **dobar nastavnik** = **dobra nastava**

Postignuća, kompetencije i ... ostalo

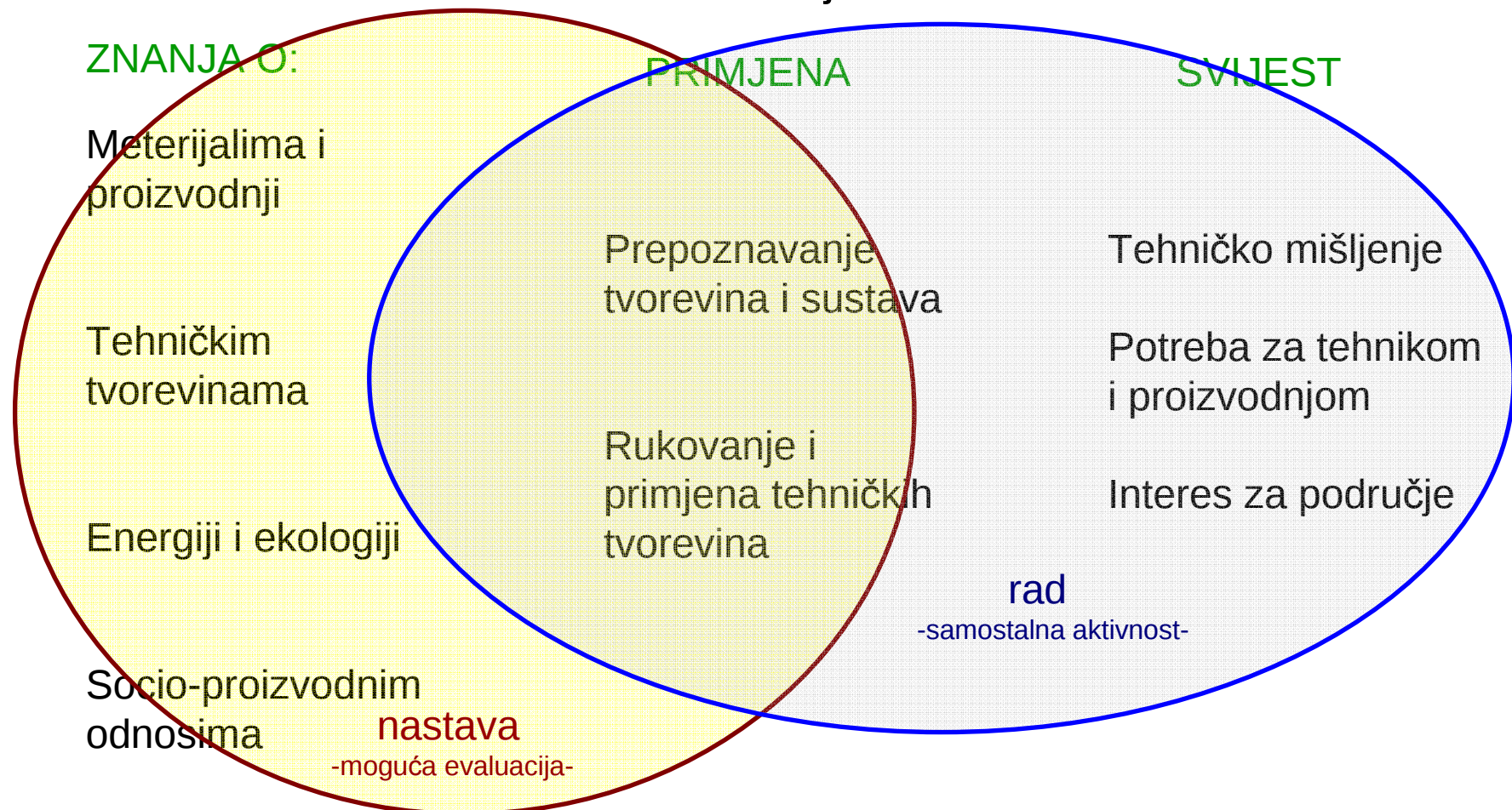
Postignuća, kompetencije i ... ostalo

Pouzdana znamo da se **na temelju pukog usvajanja činjenica** i misanih aktivnosti **ne može razviti prihvatljivo mišljenje**, stavovi i interesi u TK!

Specifičnosti Tehničke kulture

- Cilj: izgraditi djelatni, poduzetnički i stvaralački tehničko-tehnološki način mišljenja te osposobiti učenike za prepoznavanje i primjenu tehničkih tvorevina u životnom okružju.

Osnovne odrednice *dobre* nastave

- Temeljem prethodnih spoznaja dolazimo do zaključka da *dobru* nastavu TK određuje:

Manjkavost bilo koje odrednice čini nastavu lošom, neuspješnom i nekvalitetnom.

Osnovne odrednice *dobre* nastave

■ Dostupnost sadržaja *(prema važnosti)*

- **Izvorna stvarnost** – materijali, tvorevine, alati, strojevi, instrumenti, pribor...
- **Didaktički prerađena izvorna stvarnost** – modeli, simulatori, makete, interakt. sadrž. ...
- **Ostali sadržaji** – slike, filmovi, sheme, crteži, grafikoni, poster, plakati, tekstovi, listići...

Osnovne odrednice *dobre* nastave

- **Manipulacija sadržajima** – omogućiti učeniku manipulaciju ponuđenim sadržajima kroz:
 - ☐ Oblikovanje i preradu sadržaja (teh. tvorevina);
 - ☐ Manipulaciju tehničkim tvorevinama i tehnologijom;
 - ☐ Istraživanje i ispitivanje tehničkih sadržaja;
 - ☐ Grafičko oblikovanje i manipulaciju;
 - ☐ Interakciju s multimedijalnim tehničkim sadržajima;
 - ☐ ...

Osnovne odrednice *dobre* nastave

■ Samostalni rad učenika

- Grupni, tandemski i individualni rad;
- Kroz različite vođene **aktivnosti učenika**:
 - **Specifične vježbe** (*laboratorijske, radioničke, manipulativne, elektromontažne, uč.eksperimenti, vježbe iz teh.crt., računalom podržane vježbe*),
 - **Opće vježbe** (*diskusije, debate, uč.prezentacije, referati, izlaganja, rad na dokumentaciji, kviz ...*)

Osnovne odrednice *dobre* nastave

■ Dobra pripremljenost nastavnika

- ☐ Materijalna (*priprema nastavnih sredstava, pomagala, alata, pribora, dokumentacije...*)
- ☐ Psihološka (*upoznavanje osobina i mogućnosti svakog pojedinog učenika*)
- ☐ Organizacijska (*planiranje radnih mjesta, distribucija poslova, razrada ideja i zadataka za učenike...*)
- ☐ Metodička (*komunikacijsko, sadržajno i metodičko pripremanje za svaku nastavnu temu – izrada detaljizirane priprema za nastavu*)

Umjesto zaključka

- Jedino *jamstvo dobre nastave – dobar nastavnik*
- Jedino *pripremljen nastavnik – dobar nastavnik*
- Naš (Vaš) *primarni cilj – odgojno usmjeriti učenika ka tehničkom stvaralačkom okružju*
- Kroz *rad (aktivnost) se postižu najbolji rezultati* (kratkoročno i dugoročno)
- *Vi ste generatori dobre nastave* – niti jedna reforma školstva nije bila uspješna

Za kraj...

- Pitanja???

Damir Purković
damir@ffri.hr